

Romerska soldater och solgudsdyrkan

Nu har museet utökats med fem romerska mynt (ovan) som är från samma tidsperiod som den lilla Katslösamannen, som jag har berättat om tidigare (från cirka 200–300 e. Kr).

Katslösamannen är en kultfigur som liknar den romerska solguden Mithras som romerska soldater bar med sig som skydd under olika fälttåg. Frågor har ställts om hur den lilla kultfiguren kan ha hamnat här i Skåne.

En trolig förklaring

En trolig förklaring kan vara att den romerska diktatorn Titus Claudius Severus, som blev utsedd av senaten år 211 e. Kr, skickade ut soldater i fälttåg mot germanska och skandinaviska pirater (vikingar). Inga nya erövringar av mark blev resultat av dessa kampanjer som nådde ända upp till Danmark. Men det är troligt att romerska soldater tog sig över Sundet och det kan vara därför som den lilla Katslösamannen, knappt två tusen år senare, kunde hittas i en åker intill Rya.

Romerska soldater i regionen

Titus Claudius Severus aspirerade inte på att bli diktator för en andra period och senaten utsåg Gaius Octavius Suetrius som hans efterträdare år 217 e. Kr. Suetrius fortsatte med föregångarens stridigheter i Norden. Han omvaldes år 223 e. Kr för en andra period som

diktator. Det kan därför ha funnits romerska soldater i regionen under åtminstone en 20-årsperiod och kanske ännu längre. (Intressant att veta är att under Suetrius andra diktatorsperiod godkände senaten avskaffandet av slaveri. Det var den förste store makthavaren i världen att göra så.)

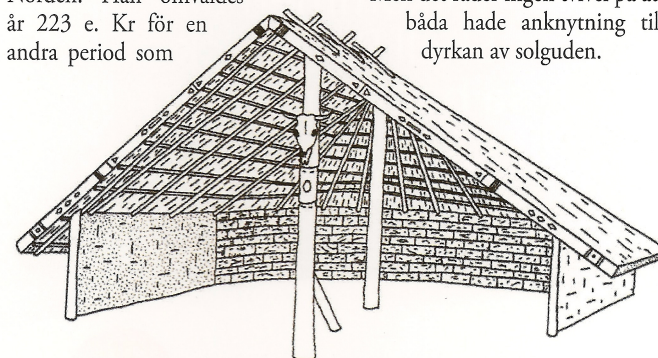
Gemensam dyrkan av solguden

Vi har tidigare haft funderingar kring att kopplingar kan ha funnits mellan Katslösamannen och det lilla kulthus som hittats i vad som kan ha varit ett rituellt område på slutningarna öster om de fem torparna på Klostervägen, mellan Fortunavägen och våtmarksområdet i norr.

Huset som var helt öppet mot söder, vilket tyder på soldyrkan, upptäcktes av arkeologer vid utgrävningar innan västkustbanan förbi Rydebäck byggdes. Det låg bara några hundra meter från stället där Katslösamannen hittades, mitt i en åker mellan Plantagen och Rya. Huset är troligen från perioden under den senare delen av tidigneolitikum och inledningen av mellanneolitikum, perioden kring 2800 f. Kr.

Det är svårt att se hur våra tidigare funderingar kring kultfiguren och dess kopplingar till kulthuset kan stämma med tanke på de flera tusen år som skiljer mellan deras uppkomst.

Men det råder ingen tvivel på att båda hade anknytning till dyrkan av solguden.



Skiss av kulthuset tecknat av Jonas Wikborg. Teckningen finns i dokument från Riksantikvarieämbetet där man beskriver fynd hittade vid utgrävningar innan järnvägen leddes förbi Rydebäck.